

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Shod „Slovenskega političnega društva“ za Spodnje Štajersko v Mariboru.

II.

Dr. Brejc je najprej oficijelno izjavil, da se Korošci udeležujejo zborovanja kot gosti, kajti Korošci so že imeli svoj shod. Na tem shodu stavljeni sklepi so veljavni in za Korošce obvezni, tem nimajo več nič dodati ne odvzeti. Teh sklepov se Korošci drže z jekleno disciplino, ker je v slogi in disciplini njih moč in rešitev. Na shod v Maribor so prišli torej kot gostje, podat štajerskim bratom informacije. Glavne poteze boja so vsem znane. Glavna krivda za poraz slovenskega naroda v tej borbi tiči v tem, da se a priori ni našel človek, ki bi bil polkličal zastopnike vsega naroda na posvetovanje, da se sklene skupna taktika. Koga zadene ta tragična krivda, govornik ne ve; „male, abotne in bedaste“ voditelje koroških Slovencev gotovo ne. Na Kranjskem najmočnejša, da, skoro edino vladajoča stranka je začela agitacijo za volilno reformo in proglasila, da je vsaka reforma boljša, nego sedaj veljavna postava. Za Korošce to ni res. Po stari postavi so Korošci razdeljeni v dva volilna okraja, v katerih žive v kompaktnih masah ter se lahko kulturno in gospodarsko tako organizirajo, da si pridobe in osigurajo oba okraja. V dokaz temu navaja faktum, da so Slovenci v enem teh okrajev bili pri predzadnjih volitvah s 300 glasovi v manjšini, pri zadnjih pa že samo s 43 glasovi. Slovenska zmaga bi bila v tem okraju gotova. V drugem t. j. v beljaškem okraju, propali so Slovenci pri zadnjih volitvah za tri glasove! Zmaga bi bila v tem okraju še prej naša; — tako bi si Slovenci na Koroškem po stari postavi priborili in zavarovali dva mandata, ker so v obeh starih volilnih okrajih kompaktni in se lahko organizirajo. Slovenska javnost o tem ne ve, to je res, toda temu niso krivi Korošci — in tudi ne njih „mali in abotni“ voditelji, ampak ta „slovenska javnost“ sama. „Mira“ gre 24 izvodov v našo narodno metropolo v Ljubljano, od teh gre 14 izvodov v zameno v razna uredništva, naročnikov, ki „Mir“ plačujejo, je torej v Ljubljani — deset! — Zato pa „slovenska javnost“ ne ve, kako je na Koroškem in tudi ne ve, kako je novi načrt slovenske Korošce naravnost razrezal in razkosal. Po novem načrtu so Slovenci razdeljeni na osem volilnih okrajev, katere so nemški poslanci tako spretno sestavili, da bodo nemška mesta in trgi povsod odločevali in slovenski glasovi ne pridejo nikjer prav v poštev. Zato se koroški Slovenci ne morejo sprijazniti s to reformo — stari volilni red je

za nje ugodnejši. Tudi se trdi, da so slovenski državni poslanci vse storili, da to krivico od nas odvrnejo. Tega govornik ne verjame in ne more odvezati poslancev od te krivde, dokler mu ne dokažejo, da so v resnici storili, kar trde. Vrh v vsega se pa še oškodovane Korošce zasmehuje. Korošci odgovarjajo na to, da če so gospodje res tega mnenja, da je ta volilna reforma tako srečna za Slovence, naj rajše odkrito sklenejo z Nemci zvezo, naj Korošce žrtvujejo ter pridejo na njih narodni pogreb. Zavrača nadalje vse orgamente, katere je rabil „Slovenec“ in dr. Šušteršič proti sklepom koroških shodov kot neutemeljene, posebno pa njih trditve, da Korošci podpirajo Plantanovo geometrijo. Zahteva koroških Slovencev, da se odtegajo mesta od kmetskih občin, je dobro premišljena in utemeljena. Ta delitev volilnih okrajev v mestne in kmetijske občine je izvedena v vseh provincah okrog in okrog Koroške, ako bi torej Slov. Ljudske Stranke ne bila gnala želja dobiti celo Kranjsko v svoje roke, bi ne bil dr. Šušteršič stavil predloga, naj se ta razdelitev na Kranjskem odpravi. Ako bi se pa na Kranjskem ne bilo to zgodilo, ne bi mogli niti Nemci niti vlada zahtevati, da se to edino na Koroškem stori, — tako bi bilo mogoče, da se na Koroškem vstvarijo za Slovence pravični in zanesljivi kmetijski okraji, dr. Šušteršič bi pa za to Korošcem dano pravico lahko dosegel, da se na Kranjskem združijo mesta, resnična mesta v en volilni okraj, kateri bi pripadel kot dar Slovenske Ljudske Stranke slovenskim krščanskim delavcem. Tako pa nimajo delavci nič in Korošci nič. Očitane, da je od koroških voditeljev netaktno pisati in trditi, da takozvani slovenski mandat ni Slovincem siguren, čeprav imajo tako ogromno večino v okraju, ni opravičeno. Poslanec Lemisch je dr. Šušteršiču dejal, da je ta „Slovenski“ volilni okraj tak, da more v njem edino le Grafenauer vsled svoje vseobče priljubljenosti pridobiti si večino, vsak drug slovenski kandidat mora propast! Tak je torej ta slovenski volilni okraj na Koroškem v resnici. — Nezaupnice poslancem in resolucije sklenjene na koroških shodih so tudi trezno premišljene in imajo ta namen, dati poslancem, ki so bili na Dunaju premagani in tepeni, dati jim orožje ljudske nevolje v roke, da nadaljujejo boj za slovenske pravice s tem novim orožjem rekoč: ljudstvo to zahteva od nas! To je bila globoko zamišljena taktika, ali niso je razumeli; — oni hočejo volilno reformo za vsako ceno, koroški voditelji pa trde, da je stari volilni zakon za Korošce boljši — ker jih družijo, novi pa drobi in kosi. Po novem načrtu bodo Korošci primerno sklepali

kompromise, če hočejo priti vsaj do neke veljave v političnem življenju; toda ker so tako razkosani, morali bi se družiti v enem volilnem okraju z nemškimi nacijonalci, v drugem krščanskimi socialci, v tretjem s socijalnimi demokrati itd. Jeli to še politika? Kedo naj kaj takega vodi? Kdor bi to mogel, zaslužil bi svetinjo za znanje in umetnost. Ta govor je vzbudil splošno odobravanje in ploskanje.

G. dr. Hrašovec prečita resolucije sklenjene na občnem zboru političnega društva „Naprej“ v Celju ter v daljšem govoru utemeljuje naše zahteve glede Koroške in Štajerske. Govornik povdarja, da je za nas posebno bridko, da so odrgali slov. občine cmureškega in radgonskega okraja od slovenske skupine ter jih potisnili v nemški volilni okraj, ter tako obsodili naše rojake na politično smrt. Govornik pravi, da mora naša zahteva, da se nam da na Spodnjem Štajerskem tudi v mestih in trgih en mandat, neomajna, ter pozivlja poslance, politike in narod, da ne mirujejo, dokler si te pravice ne izvojujemo. Dokler ne bomo imeli v mestih svojega poslanca, nas bodo smatrali za manj vredne ter bode vlada z nami tudi tako postopala. To je za nas taka žalitev, da je ne smemo prenašati ter se ji moramo v vsemi postavnimi sredstvi upreti. Šele ko bomo imeli svojega poslanca za mesta, bomo v stanu s potrebno važnostjo in tehtnostjo zastopati tudi svoje kulturne zahteve v mestih in trgih, — sedaj se nas vedno zavrača, češ, saj vas v mesrih in trgih ni! Če pa ne bode štajerskim poslancem mogoče doseči izpolnitev naših želj, in če njih slovanski kolegi nimajo smisla za vse-slovenske potrebe, naj izvajajo iz tega konsekvence ter jim obrnejo hrbet! Poskusijo naj pa vse, da bodo volilci videli, da so vse storili, kar se je dalo storiti, da izvedejo njih voljo. V tem naj bodo spretni — odločni in brezobzirni.

Spregovoril je še koroški poslanec Grafenauer, burno pozdravljen od vseh zborovalcev par presrečnih besed ter končal z obzirom na Korošcem storjene krivice z željo, da naj bratovska ljubezen popravi, kar je zakrivila človeška slabost! Ta ljubezen, ki se kaže sedaj, naj ostane in raste med nami in naj nam pomaga rešiti slovensko Koroško, katero si prizadevajo Nemci na vsak način pridobiti, ker jim je neobhodno potrebno, da naslonijo nanje svoj most — do Adrije!

Mnsgr. dr. Mlakar zaključuje zborovanje ob četrt na tri popoldne.

Tako se je zvršilo to zborovanje, na katerem je bilo pod predsedništvom kanonika monsig. dr. Mlakarja in ob

ogromni udeležbi našega duhovstva izraženo obžalovanje nedostojnih „Slovenčevih“ napadov na koroške voditelje; bilo je konstatirano, da se je „Slov. ljudska stranka“ in nje vodja dr. Šušteršič postavil na provinciarno torev sebično stališče ter tako zakrivil vso nesrečo na Koroškem. „Slovenec“ naj se ne izgovarja, da ni bil izrecno imenovan in da ne leti graja samo nanj. Vse to leti nanj, če prav se ga ni imenovalo in za to grajo so glasovali skoro vsi duhovniki, katerih je bilo na shodu gotovo nad sto — proti samo — trije. Naj nam torej „Slovenec“ ne očita več, da, če pišemo proti njemu in onim, ki ga pišejo, da pišemo in hujskamo proti duhovstvu v celoti. Ta shod je celo sijajno dokazal, da duhovstvo v celoti si varuje „Slovenca“ nasproti ravno tako prosto kritiko, kakor mi ter mu je to svojo kritiko tudi na slovesen način pod predsedstvom monsig. dr. Mlakarja izreklo.

Svetovno-politični pregled.

Ruski dogodki.

Shod ustavne demokratične stranke.

Na shodu ustavne demokratične stranke je bilo zastopanih 30 gubernij. Zborovalci so bili nejevoljni tudi na carja zaradi razpusta dume. Sklenili so, da nastopijo pri prihodnjih volitvah le v zvezi s strankami na levi. Po končanem delu na polju pričakujejo novih nemirov. Stranka hoče nastopiti pri volitvah s sledečim programom: Takoj naj zboruje ljudsko zastopstvo, parlamentarno ministrstvo, razdelitev zemljišč v kolikor jih potrebujejo kmetje.

Zveza 17. oktobra

je izdala oklic na volilce, v katerem pravi: ne prelivanje krvi, ampak mirni boj s postavnimi sredstvi reši deželo pogina in pribori pravico, svobodo in red. Zato pozivlje zveza svoje pristaše, naj se po njenih načelih ravna.

Atentat na Stolypina.

V soboto, dne 25. t. m. se je zvršil atentat na ministrskega predsednika Stolypina v njegovi vili. Pripeljali so se ob času običajnih sprejemov štirje možje in v predsobi je nakrat padla in se razpočila bomba. Ranjeni so bili vsi v predsobi navzoči, tudi napadalci, ranjena je mala hčerka Stolypina ter sin, Stolypin sam je pa ostal nepoškodovan.

— Delegacijsko zasedanje bo meseca oktobra v Budimpešti, in sicer se začne 18. ali 20. oktobra. Zagovorniki vladnega načrta volilne reforme so vsled tega nejevoljni; češ, da se s tem reforma zopet zavleče ali celo pokoplje, dočim upa vlada, da bo načrt dotlej v odseku rešen in pride po delegacijskem zasedanju v zbornico.

— **Nova hrvatska vlada** dela in do sedaj ni čuti z nobene strani glasu proti njej, ker je nepristranska in ne pozna protekcijonizma, ki je tako bujno cvel za časa prejšnjega režima. Šef justice, dr. Badaj, je pripravil nov tiskoven modern in svobodomiseln zakon, ki gotovo zadovolji vsakogar. Šef šolstva, Rojc, si je osvetlil lice z dvema okrožnicama, ki sta jako značilni, ker nam kažeta smer, ki jo želi ubrati nova vlada. Prva okrožnica se tiče ljudskih učiteljev brez službe, ki se ne bodo več nameščali po osebnih priporočilih, ampak po vrsti, po letih, kakor so izvršili preparandijo. Druga okrožnica se nanaša na srednješolske profesorje. S to okrožnico se nalaga ravnateljem srednjih šol, da v poročilih o profesorjih svojih zavodov — katera poročila se predlagajo vladi — ne treba poročati o političnem mišljenju profesorjev, ampak le o strokovni izobrazbi in drugih sposobnostih. Za časa prejšnjih vlad se je dogajalo na vseh zavodih, da so „štreberji“ denuncirali profesorje radi politike, pak so bili dotičniki raditega premeščavani na slabša mesta. To je bilo sredstvo policijskega sistema, s katerim se je popolnoma obračunalo.

— **Srbski cerkveni kongres** se vrši najbrže v listopadu v sremskem Karlovcu.

— **Bolgarski diplomatski agent v Carigradu**, Načević, je podal ostavko, ki je sprejeta. Baje ni storil tega radi napetih odnosov med Bolgarsko in Turčijo, ampak iz razlogov notranje politike.

— **Razpor med Rusijo in Bolgarijo**. „Večerna Pošta“ v Sofiji je hudo napadala ruskega poslanika in pri tem objavila tajna pisma iz zunanjega ministrstva. Ruska vlada je zahtevala od bolgarske pojasnila, in ker ga ni dobila, je ukazala svojemu poslaniku, da se omeji na najpotrebnejše občevarje z bolgarsko vlado.

— **Prusko nasilstvo proti Poljakom**. V pruskem notranjem ministru izdelujejo zakon, po katerem dobi naselbinska komisija pravico, da sme razlastiti vsako posestvo.

— **Proti carini na kavo**. Vse-ameriški kongres je sklenil, naj skliče vseh petnajst kavo proizvajajočih ameriških držav v teku 6 mesecev shod, na katerem naj zavzamejo stališče proti carini na kavo v Evropi.

— **Kulturni boj na Francoskem**. Različni listi prinašajo sedaj podrobnosti o zborovanju francoskih škofov, ki se je vršilo koncem maja. Iz teh poročil je razvidno, da se je večina navzočih škofov izrekla zato, da se francoski katoličani prilagodijo novim razmeram in z 48 proti 26 glasovom je bil sprejet načrt za verske družbe v okvirju novega zakona. Papeža je ta sklep baje neprijetno dirnil in je vzkliknil: „Proti meni so glasovali, glasovali so kot Francozje.“

— **Grški kralj Jurij** pride baje v bližnjih dneh v Marijine toplice na Češko, da se sestane tam z angleškim kraljem Edvardom ter se posvetuje z njim o položaju na Balkanu.

Dopisi.

Iz Hrastnika. „Streliki in kegljarski klub Hrastnik-dol“ in „Bralno društvo na Dolu“ priredita dne 9. kmavca t. l. pri g. Rošu v Hrastniku veliko ljudsko veselico v prid „Dr. sv. Cir. in Met.“ Vspored je jako obširen. Igrali se bosta enodejanki „Krojač Fips“ in „Raztresenci“. Po njih prosta zabava. Bogato oskrbljeni paviljoni bodo nudili obiskovalcem obilo najrazličnejših okrepčil. Streljanje za dragocene dobitke bode privabilo iz-

urjene strelce in lovce, ples ljubeča mladina se bode zadovoljila, ljubitelji godbe se bodo naslajali ob zvokih znane godbe vrlega „pazn. in del. podpornega društva“ trboveljskega in tamburaši bodo vdarjali lepe, težke komade. Vabi se že sedaj domače in tuje občinstvo k obilni vdeležbi, sosedna društva pa so prošena, da vpoštevajo pri prirejanju svojih veselice ta dan in vplivajo na svoje člane, da posetijo to veselico. Zlasti še opozarjamo, da se veselica vrši ob vsakem vremenu. Dež naj ne straši nikogar.

— **Od Boča.** Izlet, katerega smo priredili dne 12. t. m. na Boč, je bil obiskan kaj dobro. Prihitei so izletniki iz Maribora, Ptuja, Št. Jerneja, Makol, Poljčan, Studenic, da pozdravili smo lahko Slovence iz Gradca, vrlega in neustrašenega hribolazca. Bilo nas je vseh 34, ki smo kljub dežju prejšnje noči z veseljem korakali od poljčanske strani proti vrhuncu, ter dospeli po eni uri hoda do kostrivniške podružnice Sv. Miklavža. Tukaj smo se naskrili sveže planinske vode in si ogledali takozvano Balunječo-votlino, skozi katero se baje pride do velikanskega jezera, nahajajočega se v sredini Boča. V tem jezeru bi naj sameval velik zmaj s katerim strašijo praznoverne matere svoje otroke, kadar niso pridni in se kujajo. Če še omenim, da prinašajo stare ženice iz Balunjače novorojence, mislim, da lahko vzamemo zopet pot pod noge ter jo mahemo naravnost proti koči na Boču.

Pot je težavna in dozdeva se ti, da greš po strehi. Dospevši do planinske kočice, nam je lil kar scurkoma znoj raz čela, noge niso bile nič kaj dobre volje in tudi želodec je sitnaril po nečem, čemur pravimo pijača in jescvila, da ustrezemo vsem hkrati, smo se posedli, odvezali nahrbtnike ter se pokrepčali z jedili, ki nam jih je natorila skrbna ženica, dobra mamica ali sestra.

Ko so utešila nekaj zalegla in se zadovoljile sitnobe, naznanili smo Bočanom z gromovitim živio-klicem, da smo na razgledniku. Z dalnogledom se nam je nudil krasen razgled. Divili smo se osobito razgledu proti vzhodu in severu.

Nazaj smo jo odkurili proti Studenicam in si grede hladili suha grla z malinami, ali kakor pravijo s cvinjem (od kod neki ime), katerega je poln sploh ves Boč in za katerega dobe tukajšnji prebivalci od 4 do 6 tisoč kron na leto.

V trideset ur smo konečno prikobacali. mokri in utrujeni, žejni in lačni, v prijazen trg Studenec, kjer se nam je pri g. Koropcu, vrlo narodnem gostilničarju, postreglo v obče zadovoljstvo. Pravkar smo bili najbolj pri jedi, kar prikoraka zaostali izletnik ter nam pripoveduje s strahom in trepetom, o dveh starih in štirih mladih divjih svinjah, ki so ga baje zasledovale in jim je ušel le z največjo silo. Nekateri so ga pomilevali, drugi pa so se mu rezali na vso grlo, ker so smatrali hribolazcevo pripovedovanje za neistinito. A govoril je tako dokazilno in prepričevalno, da smo mu konečno verjeli vsi in par tukajšnjih lovcev je sklenilo takoj, odpraviti se prihodnje dni na lov nad divje svinje. Kolikor sem zvedel pozneje, zasledili so baje resnično sled in g. Š. je celo že streljal po eni. Dejstvo je torej, da se na Boču klatijo divje svinje in srečen bo lovec, ki bo prvi ustrelil eno izmed njih.

Bil je to vesel dan za ljubitelje narave in domačih gora. Sklenili smo torej pred razhodom, napraviti v doglednem času zopet izlet na Boč ter vujudno povabiti načelnika podravske podružnice, da se ukrene petrebno

glede potov, kočice, razglednika itd., kar je seveda nujno potreba. Na svidenje! Planinske pozdrave!

— **Ljutomer.** Slavnost „Murskega Sokola“ dne 15. t. m. je uspela prav povoljno. Do 3000 ljudij vseh slojev se je zbralo na veseličnem prostoru v Sršenovem logu. V častnem številu so prihitei bratje Hrvati, ki pri vsaki priliki pokažejo svojo ljubezen do Slovencev. Varaždinskemu Sokolu gre dokaj hvale, da se je razvila slavnost tako lepo. Videli smo mile goste iz Celja, Gornje Radgone, Maribora, Male Nedelje, Sv. Antona, Središča, Št. Jurja, posebno nas je vzradostil poset Slovencev in Slovenk iz probujenega Št. Ilja z županom Thalerjem na čelu. V vznesenih besedah je pozdravil drage goste in številni narod podstarosta br. Jožko Rajh. Najlepša točka slavnosti je bila javna telovadba. Združena murski in varaždinski Sokol sta izvajala pod načelstvom br. Stanjka proste vaje prav eksaktno; tudi vaje na orodju, ki imajo za ljudstvo posebno privlačno silo, so zelo ugajale. Zdi se nam pa, da je telovadbe pri sokolskih prireditvah vedno nekoliko preveč; ljudje se utrudijo in vsled tega končnim, najlepšim vajam ne sledijo dosti pozorno ali pa se začnejo razhajati.

Zelo dopadle so vaje s kiji, ki jih je izvajal oddelek „Murskega Sokola“. Mnogo veselosti in občudovanja je vzbudila vrsta hrvatskega naraščaja; 8—12letni dečki so pod vodstvom br. Šantla kaj lepo vadili proste vaje z zastavicami in na bradlji; disciplina teh malih Sokolašev je splošno imponirala. Za tem so nastopili vrli tamburaši pod vodstvom Vek. Vrščića in želi burno priznanje. Na raznih koncih pa so nastopali improvizirani pevski zbori. Žal, da tokrat ni nastopilo ljut. pevsko društvo, ki se je zdatno pogrešalo. Posebno živahno je bilo pri raznih šotorih. Jako živo je bilo pri šotoru za srečolov; saj pa je tudi bilo vredno se pehati za lepe dobitke, ki so jih darovali narodni tržani in zavedni okoliški kmetje. V bogato založenem paviljonu za jestvine in pijače so postregle požrtvovalne dame z buteljkami, sladoledom, sadjem in raznim pecivom. Iz ličnega cvetličnjaka so hitele pridne gospice na vse strani in ponujale cvetke. Poleg tega se je etabliral narodni trgovec s smodkami. V peterih šotorih se je točilo pristno vino in delniško pivo; mnogo vrvenja je bilo krog lokomotive, kjer sta mesarčka z glasnim krikom ponujala klobasice. Sredi travnika pa se je nabrala gruča ljudi, ki so zvedavo gledali za krasnimi, visoko v zrak se vzdigajočimi zrakoplovi. V mraku pa so švigale raznobojne rakete kvišku in umešalni ogenj je čarobno razsvetljeval lepo noč. Na obširnem plesišču pa je plesalo mlado in staro, pravcati kaos parčkov; godba je svirala pridno, a slovenskega komada nobenega. Posebno animirana je bila zabava v sokolski kavarni, kjer so ponujale narodne dame kavo, čaj, liker i. dr.; na mizah so pa bili razpoloženi najnovejši slovenski časopisi. Načrt za kavarno je bil zelo originalen. Za ves prekrasen aranžma gre zahvala marljivemu pripravljalnemu odseku, osobito dr. Grossmannu, ki je res z izvanredno požrtvovalnostjo delal za to slavnost. Njemu, cenjenim narodnim damam in vsem ki so pripomogli kakorkoli k sijajnemu uspehu, sokolska hvala.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Iz pravosodne službe.** Pisarniški oficijal Luka Bergoč v Mödlingu je imenovan pisarniškim predstojnikom

pri okrožnem sodišču v Celju. Mož se je baje začel pisati Bergotsch in porablja v uradu demonstrativno Südmarkine vžgalice.

— **Poroka.** Dne 29. t. m. se poroči naš rojak phil. dr. Ljudevit Pivko od Sv. Marka pri Ptuj z gospico Ljudmilo Mužikovo iz Kostelca nad Črnimi Lesi na Češkem. Naše iskrene čestitke in mnogo sreče!

— **Razpis službe otroške vrtnarice.** Na otroškem vrtcu „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ v Rojanu pri Trstu se razpisuje služba otroške vrtnarice. Plača znaša letnih 600 kron. Službo bode nastopiti 15. septembra 1906. Nekolekovane prošnje naj se vpožljejo najdalje do 12. septembra 1906 pod naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“

— **Pozor, slovenski podjetniki!** Železniško ministrstvo deluje vsestransko za povzdigo prometa ob novi drž. železnici. Podjetnikom, ki hočejo ob tej progi postaviti hotele, je dovolilo mnoge olajšave: znižanje vozne cene za dovažanje stavbenega materiala in hišnega inventarja po državni železnici, ugodno prepustitev svojih pripravnih stavbnih parcel, napravo načrtov, nadzorovanje stavbe itd. — Nemški listi so že začeli veliko agitacijo, da bi se teh ugodnosti poslužili nemški podjetniki. Slovenski podjetniki na noge, ugodnost je najlepša.

— **Premeščen je** gosp. Karol Szillich, asistent juž. žel. iz Pragerskega v Divačo na Krasu. G. Szillich je vrl narodnjak in žrtev nemčurskega preganjanja.

— **98 letna starka pomiloščena.** Pred 2 leti je bila obsojena 96 letna Marija Jamnikar z Dobrne zaradi poskušnega zavratnega umora, ker je hotela svojo sinaho z mišnico zastrupiti, na več let ječe. Cesar ji je sedaj odpustil ostali del kazni in 23. t. m. so jo poslali domov.

— **Umrl je** grof Gustav Blome dne 24. t. m. Pokojnik je bil član gosposke zbornice ter eden najstrastnejših zagovornikov reakcije. Bil je posestnik graščine na Planini in dolgo let tudi član okrajnega zastopa kozjanskega.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Žalcu** si je izvolil na svojem ustanovnem občnem zboru dne 19. t. m. nastopni odbor: Edvard Kuček, starosta, Franjo Brinar, podstarosta; Vinko Vabič, tajnik; Franc Pikl, blagajnik; Karol Strahovnik, gospodar; namestnika: Franc Šušterič, Franc Kočevar; odbornika brez mandatov: Franc Nidorfer, Albin Mikuš; Josip Hvalenc, zapisnikar; društvena preglednika: Rajko Vrečer, Franjo Lipold; Viljem Kuček, načelnik; Ivan Perger, podnačelnik. Prvi odborov sklep v seji dne 20. t. m. je bil, da kolekuje društvo vse svoje dopise in vabila z narodnim kolkom družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Shod volilcev na Ponikvi.** Državni in deželni poslanec dr. Mirko Ploj priredi dne 2. sept. t. l. ob 3. uri popoldne na Ponikvi ob j. žel. v Podgoršekovi gostilni shod volilcev ter vabi k mnogobrojni udeležbi.

— **Brežice,** 25. avg. 1906. Danes je slavilo nemško meščanstvo v Brežicah otvoritev mosta čez Savo in Krko v navzročnosti namestnika Claryja in deželnega glavarja Attemsa ter nemških poslancev Pommerja in Stallnerja. Bratci iz Celja so poslali le frankfurtarice in župana, za nemštvo vneti Ptujčani pa le frankfurtarice. Slovenski poslanci in slovensko ljudstvo se ni udeležilo te vsenemske slavnosti. Nekaj kmetec in kmetec je bilo navzočih, ker je bil svinjski sejem v bližini slavnostnega prostora. — Največ tujcev je bilo iz Zagreba, namreč vojaška godba

40 mož in en nadčastnik, kajti drugih ni bilo še polovica. Omeniti moramo, da se je klicalo na slavnostnem prostoru „Hoch“, toda „ljudstvo“ je bilo nemo, kakor riba. Akcija slovenskih voditeljev v Brežicah se je razun ene izjeme popolnoma posrečila.

— **Pri otvoritvi mosta v Brežicah** se je en vojak godbe polka številka 17, iz Zagreba zgrudil onemogel na tla radi vročine in radi izvrstne in ne postrežbe z goljažem.

— **Pragersko.** Da svet izve, kako varuje juž. žel. nemški značaj nekaterih krajev po Slovenskem, hočemo navesti tukaj nekaj podatkov o nastavljanju uradnikov na tukajšnji postaji. Na postaji Pragersko, katera leži na popolnoma slovenski zemlji, je nastavljenih 18 uradnikov, med temi trije Slovenci in 15 Nemcev. Pred kratkim je bilo tukaj še 5 Slovencev, kar je bilo že preveč za pragerske nemške „purgarje“. Rogovili so tako dolgo, da so premestili vrlega Slovence narodnjaka, kateri se jim je zdel preveč nevaren za ohranitev nemškega pragerskega značaja, v Divačo na Krasu. Na njegovo mesto so namestili, kakor se razume, slovenščine popolnoma nezmožnega uradnika. Drugega slovenskega uradnika so premestili v Spielfeld, na njegovo mesto pa je prišel seveda tudi Nemec-Tirolec. Ako zahtevaš pri blagajni v slovenskem jeziku vozni listek, se odgovori: „Versteh' Sie nicht“, ker sta oba blagajničarska uradnika nezmožna slovenščine. Seveda morajo naši slovenski uradniki v prognanstvo v Gornje Štajersko in Tirolsko. Medtem ko nemški uradniki na slovenski zemlji ustanavljajo razna nemška društva, kakor podružnice „Südmarke“, „Schulvereine“ itd., nimajo Slovenci na Pragerskem in v okolici nobenega društva.

— **Umrla je v Gradcu** v starosti 75 let dne 25. t. m. gospa Olga grofica Chotek, rojena baronica Moltke, teta prestolonaslednikove soproge.

— **Žrtev rodbinskih razmer.** Sporočali smo svoječasno o delavki Terezi Anderle pri Gradcu, ki si je iz žalosti vsled družinskih razmer (ker je mož imel razmerje in otroke z njuno hčerko) prežejala vrat. Žena je sedaj v bolnišnici umrla.

— **Umrla je na Severniku** gospa Viljemina Prah baronica s Thalfelda, dne 23. t. m. Pokojnica je vdova po višjem vojaškem uradniku in mati nadkomisarja, tačas vodja okrajnega glavarstva v Celju pl. Praha.

Kranjsko.

— **III. slovenski katoliški shod v Ljubljani** pozdravlja „Slovenec“ v vodnem članku: „Dobro došli!“, v katerem je v preveliki svoji navdušenosti zapisal mnogokaj, kar stoji z resnico v direktnem nasprotju. „Slovenec“ piše: „Združile so se vse nasprotne stranke, pozabile so na vse svoje programe in razlike ter se zedinile v enem klicu: Proč od Rima, proč od krščanstva!“ Vprašamo: velja to za slovenske stranke? So-li po vašem prepričanju samo rimski katoličani krščani? Kaj pa protestanti vseh konfesij in nezedinjeni Grki, ali ti niso krščani?

„Slovenec“ piše dalje: „Sveto vero hočejo pregnati iz šole, razkristjaniti zakon, **pograbiti cerkve in jih oskruniti, kristjane pa pognati v katakombe.**“ — Kdo namerava vse to storiti in kje? So-li te besede napisane iz čistega navdušenja za sveto katoliško stvar? Glasé se pač, kakor da jih je narekovala skrajna strankarska strast, katere v svoji zaslepljenosti ni strah, izmišljati neresnična dejstva in

podtkati nasprotniku namene, katerih ni nikdar imel.

„Slovenec“ piše dalje: „Ali ni iz katoliškega gibanja vzrasla cela vrsta delavskih organizacij, ki so se postavile za delavske težnje in že opetovano pokazale dejansko svojo veliko korist? Nič podobnega ne morejo pokazati nasprotniki. Oni so le razdirali, mi smo pa zidali...“ Tudi s tem trdi „Slovenec“ vedoma neresnico, saj ima v svoji stranki dovolj mož, ki so pošteni in nepristranski dovolj in tudi dovolj poučeni v tem vprašanju, da je boj za pravice delavskega prebivalstva starejši nego krščanski socializem, da celo starejši nego krščanstvo samo. „Slovenec“ torej vedoma krati socialnim demokratom in vsem drugim strankam, ki so se v prejšnjih časih borili in se še dandanašnji bore za pravično rešitev socialnega vprašanja, vse zasluge ter pripisuje vse, kar se je dobrega doseglo v teh stoletnih bojih, svoji stranki, ki je med vsemi enakimi strankami najmlajša. Tako postopanje priča pač o strankarski zagriženosti, o želji in o volji po posvetni moči in oblasti; krščanske ljubezni in katoliškega duha pa ni v teh besedah. Da „Slovenec“ s takimi besedami pozdravlja katoliški shod v Ljubljani, je za vsakega pravega kristjana in vernega katoličana v resnici žalostno, ker ne obeta, da bi se v verskem oziru obrnilo kaj na bolje, baš nasprotno, bati se je po vsem tem, da nam za vero vsilijo le politiko.

— **V ljubljanski „Zadružni Zvezi“** je združenih 321 zadrug, med temi 158 rajfajzenovk. Iz Štajerske jih je 30. Skupni promet je znašal lani, kakor poroča „Slovenec“, 169.513.845 K 11 v, čistega dobička je 381.649 K 56 v, izgub je 10.000 K, rezervnega zaklada 1.246.872 K 25 h.

Primorsko.

— **Železni most čez Sočo** mesto dosedanjega lesenega postavijo med Gorico in Pevmo.

— **Zanimiv slučaj iz sodnega življenja.** Na nekem sodišču v Istri se je dogodil nedavno sledeči slučaj:

Stranka A. je vložila tožbo zaradi plačila posojene svote. Ob določeni uri je prišel pred sodnika tožitelj. — Ker toženec ni pristopil, zahteval je tožitelj zamudno sodbo. Sodnik je poslal stranko po koleke za zamudno sodbo. Med tem pa je pristopil k sodniku toženec ter zahteval zamudno sodbo zoper tožitelja. Sodnik je ugodil tej zahtevi, ker oni prvi še ni bil prinesel kolkov. Toženi je bil bolj urnih nog in je poprej prinesel koleke nego prvi. Ko je kmalo na to prišel pred sodnika še tožitelj s kolkami, je doznal v svoje veliko začudenje, da je bil med tem časom kontumaciran. Pomagalo mu ni nič drugega, nego da je uložil pritožbo, ki je bila seveda tudi uslišana. Ta slučaj vzbuja čudne misli, kakor da bi na sodiščih veljal princip: da tisti prej melje, ki je prej prišel in ne tisti, ki ima — prav!

Gospodarstvo.

Stanje žetve na Ogrskem.

Žetev je dokončana z izjemo kornuže. Vsega skupaj je dosedaj prigradenih 46'87 milijonov meterskih centov torej za štiri milijone več kot lansko leto. Prvotno se je računalo na 50—51 milijonov. Kvalitativno so pridelki srednje dobri, teža pridelkov pa boljša kot lani. Rž zaostaja za lanskim letom, a bo je čez 13'11 milijonov meterskih centov. Isto velja glede ovsa, ki je tudi srednje dober in ga je 12'08 mi-

lijonov meterskih centov. Množina ječmena je kvantitativno enaka lanskim, ki je bila zelo ugodna — ali glede kakovosti slabši. Ječmen kaže glede teže precej dobro, ali barva ni poseben ugodna. Srednja kakovost ječmena bo vzlic temu precej porabna za varjenje piva, ker pa ima Češka glede tega boljše tvarino, bo gotovo precej vplivalo na cene ječmena. Tudi koruza kaže prav dobro.

Svetovne vesti.

— **Slovenski učitelji v Belemgradu.** Slovenski učitelji so položili na spomenik dobrotnika srbskega učiteljstva, Jovana Gavriloviča v Beogradu, venec. Ob tej priliki je govoril Engelbert Gangl. Na I. vsesrbskem učiteljskem kongresu je govoril v imenu Slovencev Luka Jelenc.

— **Josip Kozarac**, hrvatski pisatelj, je umrl dne 21. t. m. v Koprivnici po dolgi mučni bolezni. V njem je izgubila hrvatska književnost enega najboljših svojih pripovednikov. Kozarac je bil pesnik Slavonije, socialen in realističen pisatelj. Med njegovimi deli se zlasti odlikujejo „Mrtvi kapitali“, „Biser Kata“, „Tena“, „Mira Kodoliceva“ in druge. Zadnje dni je pisal „Žive kapitale“, ki jih ni dovršil. Njegove povesti so polne globokih misli in psihologije, klasičnega jezika ter dovršene oblike, ter se bodo čitale, dokler bode Hrvatov. Njegova izguba je nenadomestljiva. Bil je umetnik skozinsko in moderen pisatelj. Rojen je bil l. 1858, umrl je za jetiko.

— **Stavka.** V Bilbau na Špankem stavka 30.000 delavcev. Tja je prišel ministrski predsednik, da se informira o vzroku.

— **Ognjenik Stromboli**, ki so ga smatrali za nenevarnega, je začel v zadnjem času zopet vulkanično delovati.

— **Znameniti slikar** in bivši predstojnik društva upodabljaajočih umetnosti na Dunaju, Evgen Felix, je v torek umrl 70 let star.

— **Kolonialni škandal na Nemškem.** Da bo moral kolonialni minister Podbielski odstopiti, je gotova stvar. Pa tudi kolonialni ravnatelj, dedni princ Hohenlohe, je zelo kompromitiran.

— **Zobno železnico** mislijo zgraditi iz Opatije na Učko. Na ta način bi se dospelo do Štefanijine kočice v pol uri.

— **Štrajk zdravnikov.** Zdravniška zbornica za Goriško in Gradiščansko je prepovedala zdravnikom cepiti koze, dokler bo honorar za cepljenje znašal samo pol do 2 vinarja za vsak slučaj.

— **Parobrodno vožnjo v Vzhodno Afriko opusti „Lloyd“**, kar bo zelo škodovalo avstrijskim in ogrskim naseljencem v Južni in Vzhodni Afriki.

— **Prihodnji cesarski manevri** bodo v področju 13. in 15. voja. Glavno taborišče bo v Brodu na Savi, kjer priredijo šolo za cesarjevo stanovanje.

— **Bacila oslovskega kašlja** se je posrečilo izolirati ravnatelju Borbetu v Bedbanku. Ako je vest resnična, potem tudi zdravljenje oslovskega kašlja ne bo delalo zdravnikom več preglavice.

— **Pogreznil se je otok Juan Fernandez**, ki ga je odkril l. 1563. Španec Juan Fernandez. Vodovje velikega oceana se razliva čez gore in doline otoka. Pogreznil se je otok silnega potresa v Južni Ameriki.

— **Vodna sila Perua.** Peruanska vlada namerava izrabiti vodno silo te dežele. Inženir Guarini priporoča za to jezero Titikaka, ki leži 3850 metrov nad morjem, pokriva površino 8354 kvadr. kilometrov in ima vode za 5

milijard 84 milijonov hektolitrov, kar daje potencialno energijo 28 milijonov konjskih sil. Po načrtu bi se imel skozi rob And, visok 250 metrov, napraviti tunel in dobivati na sekundo 100 kubičnih metrov vode, ki bi dala silo za rudarstvo, metalurgijo in druge grane ter tudi za industrijo ob obali. Stroški bi znašali okolu 40 milijonov pezet.

— **Umrl je belgijski slikar** Alfred Stevens dne 24. t. m. v 83. letu starosti.

— **Shod slovanskih novinarjev** bode dne 8. septembra v Ogrskem Gradišči. Ogr. Gradišče je kulturno in gospodarsko središče moravskih Slovakov; mestni odbor in prebivalstvo se pripravlja, da pokažejo slovanskim novinarjem slovaško narodno življenje in starodavne običaje tega v narodopisnem obziru tako pristnega slovanskega plemena. V mestu je tudi vrlo zanimiv narodopisni muzej. Prijave naj se pošiljajo g. K. Jonáš-u uredniku „Venkova“ v Pragi, takso za shod v znesku 10 K pa g. J. Mišovskemu v Češkem Brodu.

— **Romantika.** V Velikem Varaždinu se je zagledala dvanajstletna slikovita in bogata preparandka Marija Maroša v nekega rumunskega 19letnega pastirja, ki je zelo grd in oduren. Ker so ji stariši branili to zvezo, vzela je očetu samokres, šla v hosto k pastirju in ustrelila njega in sebe.

— **Superlativi Kalifornije.** Neki ameriški list opisuje bogastvo Kalifornije nastopno: Kalifornija ima največ in najrodovitnejše doline v Združenih državah, ima največe kanale za namakanje, najvinorodnejša je izmed vseh držav, ima največa drevesa na svetu, kajti najvišje drevo je visoko 365 čevljev, najdebeleje meri v premu 36. v obsegu pa 109 čevljev; največa trta je stara 67 let in pokriva 10.000 kvadratnih čevljev. Nadalje ima Kalifornija najdebelejo sladorno repo v Združenih državah, katere se na leto priidelja za 110 milijonov dolarjev, in dežela ima največ limonov in pomaranč.

— **Nesreča v kopališču.** V nekem ogrskem kopališču je g. Vilma Friedman hotela rešiti svojo družabnico, ki je padla v vodo, a je sama zašla v globočino in utonila.

— **Prijeti ruski ropar.** Ruskega roparja Borisa Savčinskega so zaprli na Dunaju. Poneveril je v Kijevu

— **Morski roparji.** V Kantonu se je vkrcalo na angleški parnik „Kwanping“ 30 za potnike preoblečenih morskih roparjev, ki so sredi morja ladjo oropali, posadko povezali in pobegnili v čolnih.

— **Živi pokopani.** Blizu Bruslja je podsulo v globokem vodnjaku tri delavce. Rešitev je nemogoča, ker se vedno zemlja znova pódira. Žive še vedno dasi so podsuti že sedem dni, ker na trkanje dajejo iz globine odgovor s trkanjem.

— **Nad tri milijone čistega dobička** je napravila splošna ogrska kreditna banka v Budapešti v prvi polovici letošnjega poslovnega leta.

— **Pred prvim je!** Berolinski listi pripovedujejo, da je koncem julija pričakovala prestolonaslednika pred prestolonaslednikovim gradom čisto cela kopa otrok, misleč, da jim da jim da slaščice, kakor se to pogosto zgodi. Prestolonaslednik je prišel, a slaščice ni bilo na razpolago. Nato se je nakrat oglašil neki deček: „Pred prvim je!“ Prestolonaslednik se je veselo smejal in vse otroke bogato odaroval.

— **Zblaznel je v Sarvašu** častniški namestnik J. Weber na vežbališču ter naskočil vojake s sabljo. Predno so mu jo izvili iz rok, je več vojakov hudo ranil.

— V zrakoplovu preko Atlantskega morja namerava pluti Nemec Jos. Werter.

— Slika iz volitev na Madžarskem. Pri zadnjih volitvah je hotel v Čakovcu kandidirati Grof Pavel Festetics. K njemu sta prišla iz Budimpešte dva gospoda, ki sta se predstavila kot brata Adalbert in Viktor Csolnay iz Čakovca, ter se ponudila za glavna agitatorja. Grof je ponudbo sprejel ter jima izročil za stroške 8000 kron. Ko pa je prišel v Čakovec protikandidat Rakovski, pričakala sta ga na kolodvoru ter se mu tudi ponudila za agitatorja, češ, da je grof Festetics umazanec, ki nič ne plača. In tudi Rakovski jima je dal 8000 kron. Grof Festetics je prekanjena agitatorja prijavil sodišču, ki je enega brata že zaprl, dočim je drugi pobegnil.

— Nove signale bodo uvedli na železnicah mesto, kjer stoji znak, ki pove, če je proga prosta ali ne, ne bo treba strojevodju nanj paziti, kar je bilo dozdaj pogostokrat zaradi velike tamošnje megle nemogoče. To bo vse že prej preskrbel čuvaj, kar mu bo mogoče potem posebnega mehanizma. Če bo proga prosta, bo zazvonil na stroju zvonec, če bo pa zaprta, bo tako dolgo pela piščalka, dokler ne bo tega preprečil strojevodja sam.

— Trapisti v Manastieru pri Banjaluki so med raznimi tujimi industrijalci in naselniki v Bosni posebno podjetni in delavni. Ti patri imajo predilnico, v kateri izdelujejo različne vrste sukna; imajo pa tudi pivovar in sirarno. — Vsa svoja podjetja gonijo z električno silo.

— Maščevanje bosanske medvedarice. Iz Pariza javljajo: Medvedarica Jovanović iz Bosne se je v Ronenu hudo maščevala nad policijskim komisarjem in tajnikom. Hoteli so jo aretovati, da se pa maščuje nad policijskimi organi je pred policijsko zgradbo izpustila svoja dva medveda. Komisar in tajnik sta zbežala skozi okna, medveda sta udrla v policijske prostore in tamkaj vse razdejala.

— Najvišje ležeča reka na svetu je Desaguadero v Boliviji. Reka se nahaja 3900 metrov nad morjem.

— Profesorjeva mandolina. Neki profesor iz Lipskega prihaja vsako poletje v malo kopališče Bebenkirchen. Letos je pisal svoji dosedanji gospodinj, naj mu zopet pripravi sobo. V pismu je pripomnil, da vzame letos s seboj tudi svojo mandolino, da se ne bo dolgočasil. Ko je te dni prišel v kopališče, našel je sojo sobo urejeno za dve osebi z dvema posteljema. In dobra gospodinja se je čudila, da prihaja profesor zopet sam. Mislila je namreč, da je novi profesorjevi zakonski polovici ime Mandolina.

— Koliko davka plačujejo zasebne avstrijske železnice? To je silno zanimivo vprašanje. Lani je plačala južna železnica devet milijonov kron davka, čistega dobička pa je imela 18 milijonov kron; priv. avstro-ogrski

družba državnih železnic je plačala 6 milijonov kron; avstr. severozahodna železnica dva in pol milijona kron. Koliko pa druge manjše železnice?

— Tatvine v avstrijskem oddelku na londonski razstavi znašajo nad 71.000 K, in sicer so bili pokradeni razni dragulji.

— Glavo je odtrgalo v Zadru nekemu vojaku 81. polka. Ob priliki vojaške svečanosti je namreč streljal s starim topom, ki se je razletel.

— Iz Frama nam tožijo, da „Kmetijsko bralno društvo“ trdno spava in menda misli, da je s prireditvami dveh veselic in par predavanj, ki se pa pozabijo pri nas, žal že domov grede, rešilo svojo nalogo! Kaj je z berivom, oziroma z njegovim ravnanjem, z bralno sobo itd.? Le kmalu na jasno začrtano pot družih „Kmet. bralnih društev“!

— Mrčes v uho prišedši. Ta napravi nagloma velike nepravilike. Bodi si to bolha, griljec, najslabša pa je še strigalica (der gemeine Ohrwurm, Forficula auricularia). Lahko se to naleze, ako se človek vleže in zaspi kje na prostem, ali v novem senu, večkrat tudi od bolh v domačej postelji. Tega drobiža navadno nikjer ne manjka. Kadar se začuti ta nadlega, bodimo previdni. Bog ne daj to srbenje od mrčesa preganjati s kakšnim pranjem, četudi drobnim, da bi praskali z njim v uho. S tem ranimo uho več ali manj, da lahko nastane dolgotrajna bolezen. Najboljše je ob takem slučaju se človeku z glavo upogniti na stran in vlti se mu v uho navadnega olja. Navadno to prinese žival na vrh; ako pa tega ne, pogine ta vsled olja. Uho ostane na ta način pa zdravo. To si je treba zapomniti!

— Za poljub 2500 K. John Portefield v Irski je prišel nedavno v Strabone v trgovino, zgrabil lepo prodajalko ter jo vključil v njenemu vpitju vpricho gospodarice poljubil. Lepa prodajalka je nasilneža tožila za odškodnino 2500 K ter se sklicevala na obteževalne okolnosti, da je Portefield že nad 50 let star in grd. In sodišče ga je res obsodilo na 2500 K, katere mora plačati užaljeni deklici.

— Nemški strah pred Poljaki. Poljaki so kupili iz nemških rok veliko posestvo na meji med Galicijo in Poznanjskim. S tem so napravili most med gališkimi in brati v Nemčiji. A Nemce to silne grize. Zdaj zahtevajo eksproprijacijo poljske zemlje, češ, da je to potrebno — iz strateških ozirov.

— Nemško sovraštvo. Mesto Hroby na Češkem je prepovedalo na pokopališču po grobnih spomenikih češke napise. Nedavno tega pa so postavili dvema pokojnima vse eno spomenike s češkimi napisi. Nemška občina je bila nato vsa razkačena in je ukazala odnesti spomenike s pokopališča. Ko so jih hoteli Čehi spraviti nazaj, so jim Nemci to siloma zabranili. Tako daleč gre nemško nacijsko sovraštvo, da še mrtvih ne puste v miru.

— Nevarno je zbolel italijanski minister zunanjih zadev Titoni.

— Nov brzojavni zistem je iznašel Anglež Murray ter ga sedaj preizkuša na progi Berlin-Hamburg. K preizkušnjam je tudi avstrijsko trgovinsko ministrstvo poslalo svojega inženirja. Po novem zistemu se brzojavka spiše z navadnim pisalnim strojem, ki potem sam naprej odtisne brzojavne znake. Tudi pri sprejemu spiše stroj brzojavne znake v navadno pisavo. Na ta način bo brzojavljenje hitreje in ceneje. V dveh letih se Murrayev zistem baje vpelje po celi Avstriji.

— Komičen prizor v palači Elysee. Iz Pariza poročajo: V četrtek se je v palači Elysee pripetil čuden prizor. Predsednik republike, Fallieres, je prišel nalašč iz Rambouilleta, kjer biva na letovišču, da vsprejme Davida Franchi-ja, predsednika razstave v St. Louisu, ki mu je imel izročiti zlato medaljo, kovano nalašč njemu na čast. Ob 4. uri popoldne se je Franchi v spremstvu 4 odposlancev podal v palačo Elysee, kjer ga je Fallieres zelo ljubeznjivo sprejel. Po dovršenih pozdravih se je Franki pripravil, da izroči medaljo in v to svrhu je iskal po žepih svoje suknje, ko je nakrat prebledel in bil ves zmešan. Pozabil je medaljo v hotelu, kjer se je nastanil. Fallieres se je začel smejeti. Videvši to, se je pričel smejeti tudi Franchi ter se prisrčno poslovil. Fallieres se je vrnil v Rambouillet, kamor so drugi dan poslali medaljo za njim.

Književnost in umetnost.

— Natječajne nagrade „Matice Hrvatske“. Uprava „Matice Hrvatske“ je razpisala za god. 1906. pet natječajev za književne nagrade, i to: iz zaklade I. N. grofa Draškovića (K 2000—), zatim iz svoje imovine pod imenom zaklada: Dušana Kotura (900—). — Adolfa Veber-Tkalčevića (900—). Tezije pl. Tomažić (K 50—) i Aleksandra pl. Vuščića (K 2000—), pa upozorjujući na to hrvatske književnike javlja, da će potanke tiskane uvjete natjecanja na zahtjev poslati svakomu, tko ih zatraži.

Uprava „Matice Hrvatske“.

Loterijske številke.

Gradec. 25. avgusta 1906: 61. 2. 77. 90. 21. Trst. „ „ „ 67. 61. 29. 80. 71.

Preklic.

Vsled nepričakovanih dogodkov preklicujem oddajo svoje mesnice, ter se priporočam slav. občinstvu z nadaljno naklonjenost z zagotovilom, da se bom vselej trudil ustreči vsi zahtevam svojih odjemalcev. (455) 3—2

Spoštovanjem

JOSIP STELCER
mesar .: Celje.

(453) 3—2

Sprejme se takoj **trgovski učenec** v trgovino z železino, špeceriji, steklom in porcelanom
IVANA LAPAJNE, Idrija.

Učenec

(452) 14—15 let star, poštenih staršev, se sprejme v trgovini z mešanim blagom

A. GEISS v ŽALCU.

(454) 3—

Sluga

za trgovino se takoj sprejme v trgovini

F. Strupi, Celje.

DR. JAN ČERVINKA
OKROŽNI ZDRAVNIK
NA LJUBNEM V SAVIN. DOLINI

ki je na svojem poučnem potovanju obiskal razne zdrvilne zavode in bolnišnice, se je vrnil in ordinira zopet ob navadnihurah. Zdravi tudi zobne bolezni, plombira s steklenino (Emailom), cementom, proževino (kavčukom) z zlatom in zlato zmesjo (amalgamom); dela nove zobe ter sploh popravlja ozobja.

Priporoča se p. n. gg. duhovnikom, slav. učiteljem, pisateljem in p. n. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejših oblik. Motorni, oz. električni obrat. Najmodernejša črka. Najnovejši stroji. Hitra in okusna izvršitev tudi največjih del.

V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. Dalje uradne tiskovine, kuverte, račune, pisane papirje, cenike, etikete, bolete, jedilne liste, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice, vizitke, poročna naznanila, vabila, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, vožne listke, mrtvaške liste, hranilne knjižice, združne knjižice, posojilniške tiskovine, računске skepe, vse šolske tiskovine, izpričevala, sprejemnice, tabele, tiskovine in vse potrebščine za urade ter sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari.

ZVEZNA TISKARNA